

T.B.M.M.CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 28 Temmuz 2025

Sayı: 12913

32031

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet Şimşek tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Rahmi Aşkın TÜRELİ
İzmir Milletvekili

Bir ekonomide yaratılan gelirin o ekonomideki bireyler arasında ne şekilde dağıtıldığını ortaya koyan analize "kişisel gelir dağılımı analizi" denilmektedir. Ülkemizde her yıl "Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması" yapılmaktadır. Söz konusu araştırmalar incelendiğinde ülkemizde gelir dağılımının her geçen yıl daha da bozulmakta olduğu görülmektedir.

Türkiye İstatistik Kurumu'nca en son yapılan 27 Aralık 2024 tarihli Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması'nın sonuçlarına göre en yüksek gelire sahip yüzde 20'lik grubun toplam gelirden aldığı pay yüzde 48,1 iken, en düşük gelire sahip yüzde 20'lik grubun toplam gelirden aldığı pay yüzde 5,9 olmuştur. Bu sonuçlar en zengin kesim ile en yoksul kesim arasındaki farkın 8,2 kat olduğunu göstermektedir.

Araştırma sonuçlarına göre en yüksek gelire sahip yüzde 10'luk grubun toplam gelirden aldığı pay yüzde 32,9 iken, en düşük gelire sahip yüzde 10'luk grubun toplam gelirden aldığı pay yüzde 2,3 olmuştur. Bu sonuçlar en zengin kesim ile en yoksul kesim arasındaki farkın 14,3 kat olduğunu göstermektedir.

Diğer taraftan, en yüksek gelire sahip yüzde 5'lik grubun toplam gelirden aldığı pay yüzde 22,6 iken, en düşük gelire sahip yüzde 5'lik grubun toplam gelirden aldığı pay yüzde 0,9 olmuştur. Bu sonuçlar en zengin kesim ile en yoksul kesim arasındaki farkın 25,1 kat olduğunu göstermektedir.

Gelirden alınan paylardan da görüleceği üzere, ölçüm alanı daha küçük gruplar üzerinden yapıldığında gelir dağılımındaki bozulma çok daha bariz hale gelmekte ve sorunun vahameti ortaya çıkmaktadır.

Öte yandan, gelir dağılımındaki adaletsizliği ölçen Gini katsayısı 2006 yılından bu yana en olumsuz değerlerinden birini alarak 0,418 olarak gerçekleşmiştir.

Burada vurgulanması gereken önemli bir husus söz konusu Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması'nın 2023 yılı rakamlarını referans alarak yapıldığıdır.

Diğer taraftan, 2023 seçimleri sonrasında uygulamaya başladığınız dezenflasyona dayalı ekonomik programa göre dezenflasyon sürecinin 2025 yılı Haziran ayında tamamlanması gerekmektedir. Bununla birlikte enflasyonun hala 2 yıl önce programa başlanılan seviyede bulunmasının ekonomik programın yurtiçi talebi kısımaya dayalı ve bu çerçevede hanehalkının gelirlerini enflasyon karşısında eriten özelliği düşünüldüğünde gelir dağılımındaki bozulmayı daha da artırdığı açıktır.

Bu bilgiler ışığında;

- 1- Ülkemizde yaşanan gelir dağılımı adaletsizliğinin bu kadar yüksek olmasının sebepleri nelerdir?
- 2- Gelir dağılımında artan eşitsizlik AKP iktidarları döneminde uygulanan yanlış ekonomi politikalarının ortaya çıkardığı bir sonuç değil midir?
- 3- Uygulamakta olduğunuz dezenflasyona dayalı ekonomik programın başarısızlığının gelir dağılımındaki bozulmayı 2024 ve 2025 yıllarında daha da artırdığı tespitine katılmıyor musunuz?
- 4- Dezenflasyon politikası ile hedeflenen sonuçlara ulaşılamamasının sonucunda gelir dağılımında artan bozulmayı gidermeye yönelik olarak uygulanması gereken bir politika yok mudur?
- 5- Yurtiçi talebi kısarak enflasyonu düşürmeyi temel alan ekonomik programın hedeflerine ulaşılmasındaki başarısızlığı gidermek amacıyla asgari ücretin yılın ikinci yarısında artırılması, memur ve emeklilerin maaş ve ücretlerinin yükseltilmesi gibi önerilere ilişkin düşünceniz nedir?